The best advertising medium to reach 250.000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 63. CLEVELAND, OHIO, MONDAY, MAY, 29th, 1916 LETO IX. — VOL. IX.

Shod zastopnikov S. N. Doma.

DIREKTORJI NARODNEGA DOMA SO SKLENILI PRI SVOJI SEJI, DA V KRATKEM SKLIČEJO VSE DRUŠTVENE ZASTOPNIKE V SVRHO BOLJ ŽIVAHNE AGITACIJE ZA NARODNI DOM.

—Pretečeni petek se je vršila seja direktorija za Narodni Dom. Poleg mnogo drugih važnih opravil in zadev je prišlo na vrsto tudi vprašanje, ali se skliče skupaj skupna konferenca vseh zastopnikov onih društev, ki so zvolila že zastopnike, da posredujejo med društvom in direktorijem. Predlog je bil sprejet in se pozneje naznani dan, kdaj se vrši informalna konferenca vseh zastopnikov, da se bližje seznanijo eden z drugim in da ukrepajo skupno z direktorijem, kako se pridobi več agilne sile pri agitaciji za Narodni Dom. Sicer se slovenska društva in posamezniki v lepem številu oglašajo, toda za tako stavbo kot namerava biti Slovenski Narodni Dom v Clevelandu, bo treba obširne agitacije in največjega zanimanja ter dalekosežne požrtvovalnosti. V vzgled vsem slovenskim društvom danes je društvo "Napredne Slovenke", št. 137 SNPJ, ki je tekom dveh mesecev plačalo celo obljubljeno svoto $150 na delnice, in je torej prvo društvo, ki je tako častno rešilo svojo besedo. Ženske so torej prve, in neumorne članice tega društva naj bodejo vzgled vsem drugim, da hitijo z delom in marljivo nabirajo denarje.

—Rojaki, učite se angleškega jezika. To je za vas največje važnosti, da znate deželni jezik, pravilno in dobro, ne pa samo par psovk in kletvin. Mesto bode jeseni odprlo nenavadno veliko število šol za angleški jezik, in kakor čujemo, se bode nastavil tudi en ali dva slovenska učitelja. Dobro znanje angleščine vas povzdigne moralno in pridobite si ugled in spoštovanje. Učite se angleškega jezika.

—G. kaplan Berk ne more dati miru v Neslogi pa ne more. Očividno ima srboritno žilo, ki ga sili, da se zaganja v vse, kar mu je na potu. V zadnji številki se je ta kaplan Berk zagnal zopet v naš list. Všeč mu ni bilo, ker so se letaki za Jugoslovanski shod delili pred cerkvijo. G. Berk, zapomnite si, da tlak pred cerkvijo ni vaš, zapomnite si, da živimo v svobodni Ameriki, ne v mračnjaški Avstriji, kjer imajo duhovni vse pravice, ljudstvo pa dolžnost, da se v prahu valja pred njimi. Vsakomur je prosto deliti letake kjer hoče. G. kaplan, mi vas še nismo nikdar vprašali ali zahtevali od vas, da ne hodite v slovenske hiše prosjačit, kjer vas nečejo. Svobodno vam je hoditi kjer hočete, nam pa tudi svobodno deliti kar hočemo, dokler je postavno. Vi ne bodete terorizirali nikogar, ker ste premalo časa v Ameriki, da bi se nasrkali svobode, in če ne bo miru, smo vam že enkrat povedali, da maslo na glavi se lahko raztopi. Zaganjate se tudi v slovensko društvo Makabejcev. Ali je društvo odgovorno, če se je priklatil med društvo slepar? Ali je to pošteno od katoliškega popa, da imenuje podporno društvo socijalistično? Ali vedo člani Maccabees dvigniti glas v svojo obrambo? Ali se bodejo pustili člani tega dobrega društva tako zaničevati od navadnega kaplana, ki je komaj prilezel v Cleveland delat zgago in neslogo, dočim so člani tega društva že zdavnej poprej podpirali bolnike in siromake, ko se Berku še sanjalo ni, da stoji Cleveland? Kar se tiče "Proletarca" vam bodejo že odgovorili, ker tudi tukaj mešate pojme ljudem. Mi zahtevamo, da ste mirni, kakor smo mirni mi. Z zdražbarijo in Neslogo ne pridete daleč.

—V soboto ob pol devetih zjutraj je nastala prava noč v Clevelandu. Nad mesto je prihrumel tornado, ki je napravil precejšno škodo. Stemnilo se je tako, da so avtomobili morali prižgati luči, in ljudje, ki imajo kokoši, so pripovedovali, da so slednje odšle spat, ker so menile, da je noč. Take teme po dnevu še ne pomnijo v Clevelandu. Povodenj je naredila ogromno škodo na Euclid ave. in 65. cesti, kjer se je udrl veliki kanal in v Collinwoodu na E. 152. cesti med Saranac in Aspinwall

—Brivnice bodejo zaprte vsak pondeljek od 12. opoldne do torka zjutraj in sicer tekom meseca junija, julija in avgusta.

—Tam nekje na 53. cesti in St. Clair ave. se nahaja družba glumačev in drugih postopačev, ki vlečejo denar iz žepov naših ljudij, da je veselje. Sramotno je za naš narod v resnici, da se pusti tako skubiti tem ciganom. Vprašajte rojaka, naj kupi delnico za Narodni Dom, pa se ti bo smejal, in te prismode nosijo denar ciganom za sleparske igre, kar na debelo. Kam pride tak narod, ki ima tako malo zavednosti v sebi?

—37 novih državljanov je naredil pretečeno soboto zvezini sodnik Clarke. Med drugimi je bil tudi neki ruski žid, katerega je pa njegova sestra pred sodnikom dolžila, da je bil v stari domovini nihilist, revolucijonar in da je baje bombo zagnal, ki je ubila nekega župana, itd. Sodnik se na to ni oziral in je prosilca vseeno pripustil k državljanstvu.

—28 posojevalcev denarja in lastnikov zastavljalnic je bilo v petek kaznovanih vsak po $50, ker so ljudstvo drli z nevrjetno visokimi obrestmi.

—V tovarni Premier Brass & Forging Co. na 5207 Lakeside ave. sta delavca John Mahnič in Artur Porter prekladala s pomočjo električnega dvigalnika železne trame. Toda pri električni žici se je nekaj pokvarilo, elektrika je napolnila železne trame in ubila oba dva delavca. S pulmotorji so jima sicer skušali rešiti življenje, pa je bilo že prepozno.

—43 oseb je bilo ogrizenih tekom enega tedna. Councilmani se zopet dogovarjajo, da upeljejo "pasjo ordinanco", ki je bila že dvakrat vetirana od župana.

—Mestna kopališča bodejo uradno odprta dne 27. junija, če ne pride nobena druga zapreka.

—The East Ohio Gas Co. je naznanila tovarnam v Cantonu, da jim ne bo več dajala plina za tovarniško uporabo po 1. oktobru, 1916. Govori se, da bo ustavljen plin tudi clevelandskim tovarnam. To pa raditega, ker v hudi zimi vselej zmanjka plina v Clevelandu in sicer v hišah siromakov, ker ga tovarne preveč porabijo.

—Sledeči Slovenci so dobili stavbena dovoljenja: L. Virant postavi na E. 200. cesti hišo za $1500, Chas. Kovačič postavi hišo za $1400, Andrej Jarc prizida k svoji hiši na E. 61. cesti delavnico, vredno $800, Fred Arko na E. 81. cesti zvrši poprave pri hiši za $700.

Avstrijska ofenziva ustavljena.

Iz Rima se poroča, da Avstrijci ne morejo več naprej. 30.-000 avstrijskih vojakov je podlo pri prodiranju proti Italijanom. Na Balkanu se pripravljajo veliki dogodki 25.000 Bulgarov je prestopilo grško mejo. 100.000 Srbov je dospelo v Solun.

25.000 Bulgarov na Grškem.

London, 29. maja. Dogodki zadnjega tedna na Balkanu pokazujejo, da nameravajo centralne oblasti začeti z novo ofenzivo proti zaveznikom. Vsa Grška je silno nevoljna nad dogodki, in oster protest je odšel na Dunaj, Berolin in Sofijo glede kršitve grške nevtralitete. 25.000 Bulgarov je udrlo v grške trdnjave Rupel, Spatovo, Kanevo in Dragotin. Zajedno so zavezniki pripeljali v Solun 100.000 srbskih vojakov, ki so bili zadnje mesece na otoku Krfu, kjer so dobili novo moderno orožje, obleko in druge potrebščine. Na Balkanu se pripravljajo veliki dogodki.

Milan, 27. maja. Bitka na južnem Tirolskem in deloma na laški zemlji je prišla na vrhunec in se polagoma končuje. Avstrijci so imeli pri začetku ofenzive napram Italijanom 500.000 mož in približno 2000 topov. V prvih dnevih avstrijske ofenzive so imeli Avstrijci mnogo prednosti, dočim so peti dan Italijani ustavili najsilnejši naval in Avstrijci niso več napredovali.

Kaj so Avstrijci dosegli.

Dosedaj so Avstrijci dobili nekaj gora in hribov na južnem Tirolskem ter mesta Foppiamo in Zugna Torta, večji del Terragnolo dolino in ravno črto Monte Maggio do Monte Verena. Nobene važne in strategične točke niso dobili Avstrijci pri svoji ofenzivi, dasi so žrtvovali ogromne žrtve. Laška armada se je umaknila na gotovih točkah od 5 do 7 kilometrov.

30.000 Avstrijcev padlo.

Iz laškega vira se nadalje poroča. Avstrijske trditve, da so Avstrijci ujeli tisoče in tisoče ujetnikov, niso resnične. Avstrijci so le dobili v posest nekaj tisoč laških ranjencev, ki so do zadnjega branili svoje pozicije. Zato pa leži sedaj 10.-000 Avstrijcev mrtvih v gorskih prelazih in pečinah, in kakih 20.000 ranjenih je bilo poslano iz fronte v Inomost in Solnograd.

Vsi avstrijski napadi odbiti.

Rim, 27. maja. Uradno poročilo. Položaj na fronti je še vedno resen, toda ne vznemirjajoč. Laška armada je dospela sedaj do prave obrambene točke, iz katere ne bo mogoče Avstrijcem jo vreči nazaj. Poleg tega je laška armada popolnoma preskrbljena z vsem potrebnim, dočim pomanjkuje Avstrijcem dobrih zvez in živeža. V Lagarina dolini je sovražnik vso noč bombardiral laške postojanke; več kot 300 topov je neprestano bruhalo ogenj na laško armado, nakar so Avstrijci začeli z naskokom, toda so bili krvavo odbiti. Tudi vsi drugi avstrijski napadi, na celi fronti, so bili odbiti.

Avstrijsko najnovejše uradno poročilo.

Dunaj, 28. maja. Na laški fronti je dobila avstrijska armada zopet večji uspeh. Zasedli smo vse višine in hribe Cornio Campe do Maata. Sovražnik je imel izvanredno teške zgube. Ujeli smo 2500 Italijanov, štiri tope, štiri strojne puške in 300 koles ter mnogo vojnega materijala.

Nemci pred Verdunom.

Pariz, 27. maja. Francoske čete so napadle vas Cumieres in nemške strelne jarke ter utrdbe v okolici ter jih zavzele. Nemci so se ustavljali do zadnjega moža, in še potem, ko je bila vas zasedena, so poslali Nemci nove čete, da iztrgajo to važno postojanko Francozom iz rok, toda ves nemški poskus je bil zaman. Nemci so pustili mnogo stotin mrtvih na bojišču.

Kaj poročajo Nemci o Verdunu

Berolin, 27. maja. Na vzhodnem bregu reke Meuse nadaljujemo z ofenzivo. Pri kamnolomih na zapadnem bregu reke Meuse smo razširili svoje pozicije. Južno od Douaumonta smo vrgli sovražnika nazaj in dobili 600 ujetnikov. Zaplenili smo tudi dvanajst strojnih pušk. Vsi drugi francoski napadi, ki so bili jako številni, so bili odbiti.

General Galieni mrtev.

Pariz, 27. maja. General Galieni, še pred kratkim francoski vojni minister, in znan kot rešitelj Francije, je danes po mučni bolezni na ledicah umrl. Galieni se je skazal v jeseni leta 1914, ko so Nemci stali skoro pred vratmi Pariza. Sklical je skupaj vse mestne voznike, taxis in avtomobile, naložil na nje celo armado, jo takoj poslal pred Pariz, kjer so silili Nemci naprej, in na ta način povzročil, da so bili Nemci leta 1914 vrženi nazaj za 53 milj na postojanke, kjer se še danes nahajajo.

Mirovni pogoji zaveznikov.

Chicago, 27. maja. Adgard Mowrer, ki se mudi kot vojni korešpondent na laški fronti, je poslal jako važno izjavo glede mirovnih pogojev zaveznikov. Zavezniki so se po svojih pooblaščencih dogovorili dne 14. aprila, 1914 v Parizu, da bo njih zveza trajala 14 let, t.j. do 1930. Medtem časom bo vladal absolutni mir med državami, ki se danes skupno borijo. Avstrija in Nemčija zgine iz zemeljske površine, Čehom in drugim narodom v Avstriji se da politična svoboda, Rusija pa dobi Carigrad. Nemčija bo morala dati pokrajino Schleswick Dancem, Helgoland pride v roke Angležev, Belgija dobi vojvodino Luksenburg, Francija zasede Alzacijo in Lorriane. Prusija mora dati vse poljske pokrajine Poljakom. Nadalje se mora Prusija odpovedati hegemoniji v nemški politiki. Oni del Avstrije, kjer se govori nemško, mora skleniti zvezo z zavezniki, kot v obrambo proti Prusom. Kar je narodov v Avstriji, bodejo osvobodeni in pridejo Jugoslovani v skupno državo s Srbijo, Mažari za sebe, Čehi in Slovaki skupaj.

50.000 Nemcev napadlo Douaumont.

London, 27. maja. Ko je prišel fort Douaumont zopet v francosko oblast, so Nemci poslali nadaljnih 30.000 mož, katere so dotedaj imeli v rezervi proti Francozom. Nemci so prihajali v tako solidnih in gostih masah, da je bil ves hrib dobesedno pokrit z Nemci. Nad 50.000 Nemcev je napadlo fort Douaumont, in Francozje, ki so bili v ognju že dva dnij in dve noči so morali radi lakote se umakniti, toda ne prej, predno niso njih strojne puške opravile svoje smrtno delo. Nad 10.000 Nemcev je bilo ranjenih in ubitih pri naskoku na fort Douaumont.

Francozi kritizirajo Wilsona.

Pariz, 28. maja. Upljivni francoski časopis "Temps" piše o predsedniku Wilsonu: "Predsednik Wilson nima pravice, da bi bil mirovni posredovalec ali da bi smel sedeti pri mirovnih dogovorih. Kajti predsednik Wilson se ni oglasil tedaj, ko so Nemci kljub vsem mednarodnim postavam udrli v Belgijo, ki je bila mirna in jo zasedli. Predsednik Wilson bi moral tedaj dvigniti svoj glas in protestirati. To bi ga upravičilo, da bi lahko govoril odlično besedo pri sklepanju miru.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 28. maja. Severno od La Basee kanala je naša patrolja dospela preko sovražnikovih črt do Festuberta. Patrolja je dobila več ujetnikov, ne da bi trpela kake zgube. V Argonskih gozdih so bili žlvahni boji z minami in več sovražnikovih strelnih jarkov smo spustili v zrak. Francozje so imeli velike zgube v mrtvih in ranjenih, poleg tega smo pa dobili več ujetnikov. Na levem bregu reke Meuse so Francozje trdovratno napadali, in konečno so dobili vas Cumieres v posest. Pri tem smo dobili 63 ujetnikov. Na desnem bregu smo napredovali do Thiaomonta, in ko so nas Francozje hoteli ustaviti, so bili odbiti s hudim ognjem. Iz ruskega in balkanskega bojišča ni ničesar poročati.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 28. maja. Južno od reke Somme je naša artilerija razbila več nemških strelnih jarkov. V Champagne se je posrečilo več nemških napadov pri Navarinu in Tahure, toda pozneje smo jih izgnali iz vseh točk, kjer so se utaborili. Južno od hriba "Mrtvega človeka" smo dobili več nemških strelnih jarkov in petdeset ujetnikov. V podzemeljskih hodnikih severno od Thiaumont smo iztrgali Nemcem več strelnih jarkov.

Usnja primanjkuje.

Izdelovalci usnja in strojarji trdijo, da nimajo dovolj materijala za izdelovanje usnja.

Philadelphia, 27. maja. Tu zboruje konvencija izdelovalcev čevljev, strojarjev in en gros prodajalcev. Glavno vprašanje pred konvencijo je, kaj se naj ukrene glede vedno naraščajočih cen usnja. Iz Evrope ne prihaja potrebni materijal, ki se rabi pri strojenju, in Rusija, ki je dosedaj pošiljala sem do 40 procentov vsega tacega materijala, ne pošlje ničesar več, ker sama potrebuje. Izdelovalci čevelj nameravajo podražiti usnje za 50 procentov.

40.000 v paradi.

Boston, 28. maja Bostonsko prebivalstvo je včeraj skazalo, da je za narodno pripravljenost, ko je 40.000 oseb korakalo v paradi, med njimi je bilo 75 duhovnov in 5000 žensk.

Wilson kot mirovni posredovalec

AMERIŠKI POSLANIK V BEROLINU SE JE IZJAVIL, DA NASTANE V NAJKRAJŠEM ČASU MIR IN DA BO PREDSEDNIK WILSON POGLAVITNI MIROVNI POSREDOVALEC.

Berolin, 27. maja. Poslanik Zjed. držav v Berolinu, James Gerard, je prepričan, da je mir v Evropi jako blizu, vsaj tako se je izjavil napram poročevalcem nemških listov. "Jaz sem popolnoma prepričan, da pride mir v najkrajšem času, in imam zato dovolj dokazov," je dejal poslanik Gerard.

Predsednik Wilson je vodilna oseba.

Sedaj, ko se je Nemčija podala Ameriki je skoro gotovo, da predsednik Wilson lahko prične z mirovnimi dogovori. Predsednik Wilson ima veliko več prilike in moči, da začne reševati zamotani evropski položaj, kot vsak drug vladar ali sploh kaka vlada na svetu.

Nevtralci tudi želijo mir.

Nadalje se je izjavil poslanik Gerard, da nevtralne vlade ravno tako želijo skorajšen mir kakor one države, ki se nahajajo v vojni. Anglija bo baje prenehala z vojno, ker ne bo mogla več zakladati svoje zaveznike z denarjem, ker Angliji velja vojna do danes že $55.000.000.000. Pa tudi Amerika potrebuje miru, in raditega bodejo želeli ameriški državljani Wilsonu mnogo uspeha, da doseže največje delo, kar ga more danes doprinesti kak državnik.

Nemčija se podaja.

Iz absolutno zanesljivih virov se sklepa, da je Nemčija pri volji skleniti mir tudi pod manj ugodnimi pogoji, kakor je prvotno nameravala. Glavna sila, ki tlači Nemčijo k miru, je silna lakota nemških državljanov. Nadalje prepričanje, da je vsak odpor zaman.

Tudi Avstrija za mir.

Dunaj, 27. maja. Avstrijsko časopisje z veseljem pozdravlja idejo o miru in se izjavlja, da odkoderkoli pride, bo dobrodošla. Le iz Pariza prihaja vest o govoru ministerskega predsednika, iz katerega je jasno sprevideti, da Francija niti ne misli na mir.

Duhovščina zanika zaroto.

KATOLIŠKA DOHUVŠČINA SE ZAGOVARJA PROTI OBDOLŽITVAM NEWYORŠKEGA ŽUPANA. TODA RAZNI ŽUPNIKI IN MONSIGNORJI SO DELOMA PRIZNALI, DA SO PODKUPOVALI PRIČE.

New York, 26. maja. Trije katoliški duhovni so pod prisego zanikali včeraj pred preiskovalno komisijo, da bi se zarotili proti mestni vladi in da bi ovirali župana Mitchella pri izvrševanjun njegovih uradnih dolžnosti. Duhovniki, ki so se tako izjavili so: monsignor Dunne, kancelar newyorške nadškofije, Rev. William Farrell in Rev. Joseph Dineen, tajnik škofa Hayes.

Kako se duhovni zagovarjajo.

Te tri duhovne je imenoval newyorški župan Mitchell kot glavne zarotnike, ko jih je zalotil pri telefonskih pogovorih. Toda vsi trije so resolutno zatrdili, da ni vse res, kar govori župan Mitchell, toda pozneje so priznali, da je deloma resnično. Posebno monsignor Dunn je priznal, da je obljubil dr. Potterju $100, če gre iz mesta in ne bo pričal proti duhovnom. Župan Mitchell se je nato izjavil, da mora imeti duhovščina jako slabo vest, če hoče odstraniti priče, ki bi pod prisego pričale proti duhovščini.

Izja monsignorja Dunna.

Monsignor je pred preiskovalno sodnijo povedal: "Župan Mitchell je brez usmiljenja napadal katoliške duhovne, naše usmiljene sestre in redovnike, ki skrbe v sirotišnicah za otroke, da celo mrtve je potegnil iz groba, da bi dosegel svoj namen." Rev Dineen se je izjavil: "Jaz obdolžujem župana kot zatiralca resnice.

Trusti in katoliška duhovščina.

Msgr. Dunn je povzročil veliko senzacijo, ko se je izjavil, da so boj proti katoliški duhovščini uprizorili veliki trusti, kakor Standard Oil Co. in Charity Trust. Vlada je hotela Boga vzeti iz src sirot, toda tega duhovščina ni mogla pripustiti.

Zlobna zavijanja.

Župan Mitchell pa se je izjavil, da je bil in da je vedno pripravljen dokazati v javnosti vse, kar je trdil. Nadalje tudi, da ne bo prej odnehal, dokler ne požene ves duhovniški upljiv iz mestne vlade. Kjerkoli se duhovni vmešajo v politiko, povsod trpijo škodo ljudje in nastanejo spori in prepiri. Vse, kar so duhovni navedli v svoj zagovor, ni druzega kot hudobno zavijanje.

Guverner bo odločil.

Guverner države New York, Chas. Whitman bo posegel vmes. Glavni državni pravnik se je izjavil, da kot se glasi skrivni telefonski pogovori, ki so jih imeli duhovni glede sleparije in zarote, da bi morali biti nemudoma vsi prijeti in zaprti ter občutno kaznovani. Preiskava, katero je upeljal župan Mitchell proti onim zavodom, ki so v katoliški oskrbi, je jasno pokazala, da so sirotišnice v skrajno zanemarjenem položaju, in da se je iz denarja, katerega bi morali dobiti siromaki, plačevalo bogate katoliške odvetnike, itd. Preiskava se bo nadaljevala še ves drugi teden.

Potopljena ladija brez svarila.

London, 28. maja. Havas brzojavka naznanja, da sta dospeli v pristanišče Port Vendres dve francoski torpedovki, ki ste pripeljali 30 mornarjev torpediranega laškega parnika Moravia. Ta parnik je bil torpediran od nekega nemškega submarina pretečeni četrtek in sicer brez svarila. Moravia je bila na potu iz New Yorka v Genovo in je vozila s seboj 2900 ton moke. Poleg tega se poroča, da sta bila še dva angleška parnika torpedirana.

Bandit Cervantes ubit.

Washington, 27. maja. Prvi glavar Villovih banditov, general Cervantes je bil včeraj zajedno z mnogimi banditi ubit. Med ameriško posadko in meksikanskimi banditi je nastala vroča praska. Ameriški državljani bežijo iz Meksike, ker se boje za svoje življenje. Na mnogih krajih jih morajo vojaki braniti pred razdraženim ljudstvom.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - $2.50 | Za Clev'd. po pošti $3.00
Za Evropo - $3.50 | Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika", 6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 63. Monday, May, 29. 1916.

Kravje blato in vino za Ruse.

Država, ki vlada narodom, mora biti vselej do najvišje moči moralna in se truditi vselej in povsod, da ima za vse podanike ali državljane enako mero pravice, enako plačilo za krivice. Le država, kjer se pravica enako deli, kjer se zločini enako kaznujejo po visokosti in meri zločina, lahko pričakuje, da bodejo državljani spoštovali postave in se ravnali po njih. Država brez morale, država kjer se pravica deli drugače enemu kot drugemu državljanu, kjer se krivice neenakomerno delijo, nima nobene pravice zahtevati od svojih državljanov, da spoštujejo postave in se ravnajo po njih, kajti taka država je prva zločinka, v vzgled vsem državljanom, da se lahko postave kršijo in zasramujejo, ker je vlada ona, ki prva sramoti in zaničuje postave.

Država, ki svoje lastne postave najbolj nesramno zaničuje, ki deli enim državljanom drugačno pravico kot drugim, taka država je Avstrija. In nismo mi tega zapisali iz svoje pameti, ampak avstrijsko časopisje, avstrijske sodnije nam to same dokazujejo. Slovenski dnevnik "Slovenski Narod", ki izhaja v Ljubljani, je prinesel sledeče uradno sodnijsko sporočilo: "Ker je Janez Krivec tako pretepel svojega 72 let starega očeta, da mu je zlomil roko in ga potem še s kravjim blatom namazal po celem obrazu, da je sivolasi starček skoro oslepel, je bil obsojen — čujte in strmite, kako je bil obsojen ta satanski sin, ki je zlomil svojemu očetu roko in ga namazal s kravjim blatom — avstrijski sodnik na Slovenskem mu je prisodil — tedne zapora!

Tam, na Koroškem, v Lipju pri Vrbi ima priprost slovenski gostilničar svojo borno gostilno. Ime mu je Valentin Fale. Ko je obhajal svoj god, so se mu zasmilili ruski ujetniki, priprosti delavci, katere je usoda splošne evropske podivjanosti pognala v vojno. Poklical je te uboge, sestradane ruske delavce-vojake v svojo gostilno in jim dal piti vina. Storil je torej človeško in krščansko dobro delo usmiljenja. Če človek vidi svojega bližnjega trpečega, kdo bo tak, da mu ne bo šel pomagat, če more? In tudi katoliška cerkev zapoveduje, da se mora ljubiti bližnjega kot samega sebe, in če hočete tudi: žejne napajati! Potrebnim pomagati! Krčmarju so se smilili revni ljudje, ki hirajo v avstrijski sužnjosti, in dal jim je nekaj vina.

In že se je prikazalo nemško avstrijsko kopito. Usmiljeni gostilničar je bil zatožen od Nemcev in moral je na sodnijo. Grozen zločin se je naredil. Rusi so dobili piti vino. Obtožba se dvigne, troje sodnikov se zbere v Beljaku in proglasijo obsodbo. In kako mislite, da je bil ta slovenski gostilničar obsojen? Dobil je — dve leti teške ječe s trdim delom, ker je naredil zločin proti — javnemu miru in redu!

Torej surovi, zverinski sin, ki je smrtno poškodoval in pretepel lastnega očeta in ga poleg tega v nezavesti še namazal s kravjim blatom, je bil obsojen na tri tedne ječe, usmiljeni človek pa, ki je spolnjeval božje in človeške postave, pa je dobil dve leti ječe s trdim delom!

Kdo more trditi o vladi, ki ima take postave, take sodnike, da je vredna, da sploh eksistira na svetu? Kdo izmed vas, Slovenci, se more postaviti in mirnega srca povedati, da je Avstrijska vlada pravična vlada! Ali je res? Kdor bi to trdil, je blazen človek in spada nemudoma v blaznico za vse življenje. In avstrijski sodniki, ki tako sodijo, spadajo v prisilne jopiče! Ali vam ne vzroji cela narava, ali vam ne vzkipi duša, ko vidite vlado, ki obsodi sina, ki je skoro ubil lastnega očeta, na tri tedne ječe, Slovenca pa, ki je dal požirek vina lačnim in žejnim, pa na dve leti ječe!

Seveda, če sin pretepe in zasramuje očeta, to ni nevarno avstrijski vladi. Avstrijska vlada je znana po celem svetu, da celo pospešuje prepir, poboj in zasramovanje med lastnimi narodi, med lastnimi rodbinami! To je avstrijski vladi ljubo, da se siromašni narod sam med seboj pobija, kajti le tedaj, če avstrijska vlada zatrosi smrtno sovraštvo med narod sam, da sin pobija očeta, brat brata, tedaj je mogoče avstrijski vladi obstati in piti kri narodom.. Če pa kdo stori dobro delo svojemu bližnjemu, tedaj avstrijska vlada dobi silen strah, da se ne bi narod spoprijaznil med seboj, da se ne bi zavedal, da kri ni voda, kadar v Avstriji kdo kaže dobroto svojemu bližnjemu, tedaj nastopi vlada in kaznuje takega človeka tako silno, da se gabi ta avstrijska vlada celemu svetu!

Kako more narod biti civiliziran, kulturen, kako more imeti višje ideje in spoznanje za kaj boljšega, če mu vlada na domačem pragu počenja take ostudne nečistosti, nemoralnosti in grozodejstva! In ljudje, časopisi, kakor jih je žalibog tudi med nami Slovenci v Ameriki dovolj, med njimi celo katoliški časopisi, zagovarjajo to gnjusobno, nečisto vlado, kajti ti časopisi so istotako nečisti, nagnjusni, njih uredniki poglavarji nečistežev, človeških grdob in izdajic naroda, četudi nosijo na sebi posvečeno, črno duhovniško sukanjo!

Nekaj o združenju Jednot.

Tri leta in že več pretresa naše ozračje misel: združimo se. Združimo podporne organizacije, napravimo veliko močno organizacijo. Bodimo vsi jedno.

Teoretično je tole dobro. Taka združitev bi bila jako idealna. Ampak kar je preveč idealnega je navadno previsoko.

Teoretično smo bili vsi za združenje in smo še. Ko pa je prišla na vrsto praktična stran tega vprašanja, smo pa takoj naleteli na prve ovire.

Združiti se. Dobro. Lepa misel. Ampak vprašanje je KAKO?

Tudi glede tega smo imeli že polno načrtov. Ampak kar ni bilo za Petra, je bilo za Pavla. S čimur je bil zopet Peter zadovoljen, ni bilo prav Pavlu. In tak Peter in Pavel smo do malega vsi. Vsak vidi združitev po svoje, vsak bi najrajši tako združitev, da bi bila zanj prav.

Da, združenje oviramo vsi, prav vsi, vsak po svoje in vsak zase.

Imamo latinski pregovor, ki pravi po naše: karkoli storiš, stori previdno in glej na izid. Ko bi ne bili mi tako neusmiljeno lahkomiseln narod, kot smo, bi bili lahko že tedaj preračunali, ko smo ustanavljali Jednote, in Zveze, da je nemogoče, da bi vse vzpevale. Tako pa smo gradili hiše in vabili ljudi vanje. Gradili smo jih veliko, nekaj nad ducat. Zdaj pa stoje pred nami in kažejo vse svoje slabosti. Zdaj vemo dobro, da bi par hiš zadostovalo popolnoma. In stojimo poleg in premišljamo, kako bi se dalo teh ducat hiš ali vsaj nekaj izmed teh spraviti v eno hišo.

Eni pravijo: podrimo jih pa sezidajmo novo. Temu se upirajo drugi in pravijo: naše ni treba podirati, je dobra. Podrite svoje in pridite k nam. To zopet onim ni prav. In tako gre dalje in dalje — pridemo pa nikamor ne.

Da, ko bi bili mi pazili malo bolj takrat, ko so rastle te hiše kot gobe po dežju, bi ne imeli danes tega vprašanja pred nami. Ampak začeli smo, kot vsako stvar: če pojde, pojde, če ne, pa ne.

Gre, dokler gre. Kako daleč še kaže, ne vemo. Da pa ne kaže ničesar dobrega, vemo. In za to naš klic: združimo se.

Z podpornimi organizacijami je tako kot je bilo z asesmenti. Šlo je, dokler je šlo, po pravilu: vsi jednaki. Mi dobro vemo, da nista niti dva popolnoma jednaka, niti dva jednako zdrava in skoro niti dva jednako stara. Vendar pa smo poizkušali to resnico popolnoma izbrisati s tem, da smo rekli: vsi jednaki. — No, konečno so prišli zakoni, kateri so nas dobili popolnoma nepripravljene. Danes je zakon odpravil tisto konkurenco, ki smo jo imeli nekdaj. Toliko in toliko plačuje vsak, pa mirna Bosna.

Kaj bo z združenjem? Nekaj sumljivega gre po naši javnosti. Stika se za kozli, velikimi grešnimi kozli, kateri so se zapodili v zelnik prelepih idej in podrli in vničili vse. In ko jih javnost najde, bodo prelili kot nedolžna velikonočna jagnjeta svojo kri za grehe tega sveta.

Z drugimi besedami se to pravi: združenje je po naših pojmih nekaj tako lepega, tako vzvišenega, da stremimo vsi za tem. Več let delujemo že za tem — a po delovanju in stroških nekaterih let smo danes tam, kjer smo bili v začetku ali pa še bolj nazaj. Vsi smo navdušeni za idejo združenja, a vsi vemo, da ne bode iz tega nič. Vendar pa si ne upamo tega povedati. In gorje tistemu, ki bi prvi ustal in rekel: jaz sem zoper združenje zato, ker ne vidim, da bo iz te moke kaj kruha. Takoj se ga postavi na javni oder in zavpilo bi se: ta je kriv. Pa bi ne bil kriv. Ampak človeška narava je že taka, da išče nekod sovražnike vselej, kadar se mu ne izpolni kaka lepa misel.

V javnosti se namiguje: ta je kriv, oni je kriv, da ni združenja. Drugi gredo celo tako daleč, da kažejo: ti in ti se boje za svoj kruh. Zato so proti združenju. Resnica pa je, da združenja ne bode zato, ker je težje popravljati grehe kot pa delati jih.

Imeli smo priliko opazovati debato o združenju na konvenciji SNPJ v Pittsburg, Pa. Vsi govorniki so govorili o lepi misli, vsi so bili zato, da je to nekaj dobrega in lepega. Niti eden se ni oglasil proti. In vendar smo imeli vtis, da so tisti, ki so govorili za združenje in tisti, ki so poslušali, bili do dna duše prepričani, da ne bode nič. Pogumnejši so potem izražali privatno svoje misli:

Lepo je to, vse lepo in pravilno, samo škoda, da ne bo iz tega nič. In izrazi vseh delegatov so ti napravljali jednak vtis.

Ni treba, da iščemo v javnosti krivce: ta je kriv, oni je kriv, da ni združenja. Če bi bila ideja tako lahko izpeljiva, kot se lahko govori o njej, bi bilo absolutno izključeno, da bi mogli posamezniki kaj ovirati. Zato je odveč, da govorimo, ta je kriv, oni je kriv, da ni združenja. Popolnoma odveč je, da prelivamo kri jagnjet za grehe, katere smo zagrešili vsi.

Odveč je živeti vsredi tako resnega življenja v sanjah. Združenje od prvega začetka do danes ni bilo druzega, kakor ene izmed tistih lepih sanj, katerih se držimo tako krčevito, v katere upamo in katerih ne izpustimo tudi, če nam vsa znamenja kažejo, da ne bode nič.

In znamenja kažejo. In rezultat po večletnem delovanju kaže, da ne bo združenja. In kdor je zadevo premišljeval iz gospodarskega stališča, je moral biti od prvega začetka prepričanja, da združenja ne more biti iz sledečih vzrokov:

1. Ker je vsa narava taka, da nismo bili še nikdar združeni, ampak smo še vselej in vedno držali vsak k sebi, vsak na svojo stran.

2. Ker družiti je mogoče samo nekaj, kar je med seboj popolnoma jednako. Jednakost mora biti v namenih, v številu in gospodarsko. Slabše in močnejše se ne druži po naravnih zakonih, ampak slabše vselej podleže močnejšemu.

3. Ker je nemogoče združiti cela društva v enem kraju spadajoča k jedni in isti organizaciji. Kdor ne vrjame, naj poizkuša.

4. Ker močnejši ne čuti potrebe združenja, kot jo čuti slabši. Dokler pa ne čutijo vsi jednako, je nemogoče govoriti o kakem združenju.

5. Ker je nemogoče, da bi premenili umetnim potom to, kar nam je v krvi od vselej, namreč tradicijonelna nesloga.

Danes je torej ideja združenja še kot lepa ptica, katera se nam vedno bolj odaljuje v zrak in bode v doglednem času izginila popolnoma izpred naših očij.

To so fakta, katerim se bomo morali privaditi radi ali neradi polagoma vsi.

Težkega srca se poslavljamo od lepe misli: združenje. A če se ne poslovimo sami od misli, se bo poslovila misel od nas. In rezultat je jednak.

"Čas"

Dopisi.

Pismo Slovenca v Meksiki.

Columbus, N. Mex., 14. maja

Cenjeno občinstvo: Želim nekoliko sporočati o naših razmerah ob meksikanski meji, kakor tudi od Meksike. Naš 20 polk je zapustil Fort Bliss, Tex prvi dan, ko se je zvršil napad na mesto Columbus, N. Mex. Kar nas je bilo pri prvem bataljanu smo bili drugi dan na licu mesta ob 4. zjutraj. Nasproti so nam prišli otroci, možje in ženske na-pol oblečeni. Po mestu je bilo še vse krvavo in vse razbito. Okna vsa izsuta in pobita. In velik ogenj je divjal v mestu. Videl sem veliko ranjencev Meksikanscev kakor tudi Amerikancev. Videl sem tudi večje število mrtvih Meksikancev in tudi sedem naših vojakov. Amerikanske vojake so potem poslali domov k svojcem.

Mi smo bili prvi teden noč in dan na lovu za Villo. Čez teden dnij je pa več vojakov sem dospelo, večinoma konjeništvo, potem so pa oni prevzeli lov za Villo. Mi pa tukaj stražimo mesto in vojaško zalogo. Bil sem tudi v Meksiki, daleč noter v deželi. Dvakrat smo imeli male praske z Vilovimi banditi. Dne 29. in 30. marca je bila naša konjenica v boju z banditi. O tem boju ne vem nič zanimivega povedati, ker ni bilo kaj posebnega. Kajti banditje so videli, da nič ne opravijo, če bi se lotili, potem pa pobegnejo v gorovje in se poskrijejo med skalami.

Drugič je bilo 7. aprila. Hodili smo po nekem hribu. Kar naenkrat začno kroglje frčati okoli naših glav. Naši vojaki so začeli dirjati na vse kraje. Poveljujoči častnik nam je zapovedal: "Na tla!", nakar smo se po trebuhu plazili proti kraju, odkoder so priletele svinčenke. V par minutah je pridirjala naša konjenica in jih je od nasprotne strani obkolila, radi česar so se morali podati. Zajeli smo vse, pobrali orožje in vse, kar so imeli pri sebi. Vzeli smo jim lepo število pušk, koliko, ne vem. Jaz sem jih imel na svojem vozu sedemnajst in dve strojni puški. Dobili smo tudi par konj, ki so jih ukradli v Columbus, N. Mex. Na glavah so imeli klobuke, ki so jih ukradli pri istem napadu. Banditje so nam pripovedovali, da je Villa teško ranjen. Drugi so nam zopet rekli, da bo kmalu umrl. Tudi ameriško časopisje je pisalo, da je "Villa dead". Toda človek ne sme ničesar vrjeti tem Meksikancem. Ko ne bi mi Meksikancev poslušali, bi bil Villa že zdavnej v naših rokah. Carranzovi vojaki nam pa bolj nagajajo kot pomagajo. Jaz nisem za vojsko, ampak za mir, ker pa ga Meksikanci ne morejo narediti, upamo da ga bomo naredili amerikanski vojaki v par mesecih, če se lotimo. Če se bodemo udarili, potem bo ta vojna druzega pomena kakor pa evropska. Lahko si mislite, tukaj so Amerikanci, ki delajo od dneva do noči, da si zaslužijo vsakdanji kruh, in v najboljšem spanju ponoči pa začno kroglje frčati v sobo in banditje poskačejo v hišo, pomorijo, še celo dekletam ne prizanesejo, denar in premoženje pa pokradejo in zbežijo zopet v gore. Ko jim pa zmanjka živeža, pa hajdi zopet na lov. Dragi prijatelji, s takimi ljudmi nikakor ne moremo biti prijazni. Vsak kdor ljubi Ameriko in amerikansko ljudstvo, mu mora jeza vzkipeti in kri se mu mora razburiti in zgrabiti za orožje ter pokončati takega sovražnika človeštva kot je Villa in njegovi banditje. Če se pa primeri, da se Amerika zaplete v vojno, se bom z veliko večjo korajžo bojeval kot pa bi se v Evropi z našo mačeho Avstrijo.

Naznanjam vam tudi, da je 13. maja prišla milicija v Columbus, New Mex. Tu je velika zaloga vojaškega materijala. Preskrbljeni smo z vsem potrebnim, kadar bo sila.

Tukaj so vroči dnevi do večera, noči so pa hladne, tako da na jutro pred solnčnim vzhodom nam je prav mrzlo. Tudi močan veter večkrat tako močno piha, da gre pesek v zrak. Po meksikanskih pokrajinah sem videl v več krajih dobro in rodovitno zemljo, samo ljudje so leni za obdelovanje. Mislil sem si, ko bi ti ljudje pridno zemljo obdelovali in kopali rudnike, bi bili eden prvih narodov. V gozdovih in hribih je dosti volkov, ponoči so tako tulili, da nismo mogli spati. Med pticami sem opazil tudi grlice, čemur sem se zelo čudil. V več krajih mi je zemlja tako ugajala, da sem mislil, ko bi jaz imel en par sto akrov te zemlje, bi bil v nekaj letih premožen kmet. Meksikanci so nekateri prav dobri ljudje z nami, nekateri pa prav vroče krvi, tako da mora človek dobro paziti in bistro obračati oči na nje.

Po Meksiki so viliki hribje in med hribi pa veliki pašniki; drevja je bolj malo, ker ne more rasti, ker je zemlja po hribih presuha in peščena. Trava raste, pa se sproti posuši. Ob potokih in rekah pa rastejo topoli, ki so zeleni po zimi in po letu, in tudi fina zemlja je ob takih potokih.

Imeli smo težavno pot v Meksiko z vozovi čez hribe in doline, čez vode in potoke in reke. V več krajih smo morali marširati preko vode, da smo bili do pasa mokri. Po dnevu je še kako, ponoči pa je bolj slabo, ker so mrzle noči tukaj. Bili smo daleč v Meksiki, kakih 280 milj od meje. Dobili smo povelje, da moramo še tisto noč spraviti vse vozove preko reke. Delali smo štiri ure neprenehoma, tema je bila, da nisem ničesar videl. Kar sem imel delati okrog voza, sem moral z roko tipati in verige skupaj spenjati. Ob polnoči smo prišli na hrib, potem smo pa zakurili in se sušili ter večerjo kuhali. Na mene je pa prišla vrsta za stražo. Lahko si mislite, kako je prijetno na straži, ves truden in moker in zaspan, pa moraš korakati in čuvati celo noč.

Meksikanski vojaki so slabo opravljeni; eni nosijo kape, eni klobuke, mnogo jih je napol v civilni obleki, napol v vojaški. V armadi so stari možje in prav mladi fantje. Kar se pa tiče vaj in streljanja, so prav slabo izurjeni. Streljajo previsoko. Med sto Meksikanci dobiš le dva ali tri dobre strelce. Večinoma streljajo stoje s puško, samo da poka, če pa kaj zadene, je vseeno. Ropot in frčanje krogelj jim jako ugaja. Posebno veslje imajo Meksikanci, če streljajo izza kakega vogala, streljajo kar tja vendan. Namesto da bi Meksikanec pomeril in naprej pogledal, pa gleda ravno narobe ali nazaj in se ozira po tovariših, kadar pa puška poči, Meksikanec zamiži in zobe pokaže. Videl sem tudi družine v več krajih sedeti. Vsi v krogu, kadili so eno cigareto vsi skupaj. Najprv napravi oče par dimov, potem mati, potem starejši sinovi in hčere, potem pa še otroci. Jako sem se čudil tej meksikanski navadi.

Meksikanci imajo male in nizke hiše. Od zunaj zgleda to kakor podrtija, znotraj pa imajo še precej čisto in fino pohištvo, vse ročno narejeno. Moko iz žita delajo žene same doma. Žito najprej dobro posušijo, potem pa v koritu tolčejo.

Meksiko zgleda precej žalostna in zapuščena dežela dandanes. Videl sem mnogo vasij in mest, in v vsaki vasi je bilo nekaj hiš porušenih. V mestih sem videl podrte cerkve, hiše, tovarne, itd. V več malih vaseh ni pa nobene žive duše več, samo kaka samotna krava ali pa kak zapuščen otrok. Celo meksikanska žival je vsa podivjana od neprestane revolucije!

Mi prebivamo po kempah ali pa v šotorih, mnogo nas pa živi v zakopih pod zemljo. Zvečer po večerji se zberemo in igramo na orgljice in se včasih tudi malo zasukamo za kratek čas. Včasih pa tudi kako zapojemo. Ko se mrak naredi, moramo biti tihi in mirni, nekaj nas gre pa na stražo, nekaj pa na patrolo. Več noči moramo prespati v celi obleki, da smo takoj pripravljeni za obrambo, če bi se primeril napad.

10. maja so naši zrakoplovci razkrili deset tisoč Carranzovih vojakov, deset milj od Columbus, N. Mex. Dobili smo povelje, da moramo biti takoj pripravljeni za napad. Veliko vojakov je obkolilo mesto, polovico pa nas je odšlo na mejo, kake tri milje od mesta. Bili smo tako oboroženi s patronami, da jih je imel vsak prav dosti za nositi.

Ob koncu mojega dopisa pa priporočam slovenskim možem in fantom, da naj se malo bolj potrudijo za državljanske papirje, zakaj dandanes so prišli tudi nad Ameriko črni oblaki. Ob koncu dopisa pa še pozdravljam prav iskreno moja dva strijca John in Jos. Princa in njih družine in mojega brata Johna ter prijatelje Fort. Zupančič in Jakob Vidmar in njih družine. Pozdravljam tudi vse moje prijatelje po Clevelandu in vse Slovence in Slovenke po širnih državah ameriških, in vam želim kar največ sreče v naši novi domovini.

Joseph Koželj,
Co. B. 20th Infantry. Columbus, New Mex.

Ob priliki kake veselice, botrinje in pri veselem omizju, spomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsak najmanjši dar dobrodošel.

Neprebava, zapeka, slaba prebava, otrpla jetra in njeni znaki kakor nečisti jezik, zguba slasti, splošna slabost, slabokrvnost in želodčne neprilike naredijo vas zelo bolne. Zakaj bi ne rabili

SEVERA'S Balsam of Life

(Severov Življenski Balzam) ob pravem času ter bi stem preprečali še bolj slabih posledic? Delovanje tega zdravila je hitro in uspešno. Je tudi tonika, ki uspešno krepča. Zagotovi vam redno delovanje črev ter odpravlja utrujenost, osvežuje in zmanjša napade. Mirujoči upliv tega zdravila ga stori velike vrednosti v slučajih ponavljajoče mrzlice. Okrepčuje slabotne ljudi ter se zato priporoča ženskam v času bolezni.
Cena 75 centov steklenica.

Bol v želodcu. Mr. M. Sobkowiak, Coburg, Westville, Ind., nam je pisal: "Moja žena je imela bol v želodcu toda bolečine so prenehale potem ko je rabila Severov Življenski Balzam."

Kadar kupujete zdravila, zahtevajte vedno Severova in glejte, da jih dobite. Lekarnarji vsepovsodi prodajajo Severove Pripravke. Ako slučajno lekarnar nima zdravila katerega zahtevate, naročite ga od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

THE COAST LINE TO
MACKINAC
DETROIT
CLEVELAND, BUFFALO, NIAGARA FALLS
TOLEDO, PT. HURON, ALPENA, ST. IGNACE.

A REAL VACATION
The Water Way is the Only Way

The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort. The freedom of the decks, the cool, refreshing lake breezes, the commodious state rooms and unexcelled cuisine, make life aboard these floating palaces a source of enjoyment.

"D. & C. A SERVICE GUARANTEE"

During Summer Season the Two Giants of the Great Lakes, Strs. City of Detroit III and City of Cleveland III, operate daily service between Detroit and Buffalo; daily service between Detroit and Cleveland, also delightful day trips during July and August, as well as two boats out of Detroit and Cleveland every Saturday and Sunday nights during these two months. FOUR TRIPS WEEKLY FROM TOLEDO AND DETROIT TO MACKINAC ISLAND AND WAY PORTS—From June 25th to September 10th. SPECIAL STEAMER CLEVELAND TO MACKINAC ISLAND. TWO TRIPS WEEKLY. NO STOPS ENROUTE EXCEPT AT DETROIT EVERY TRIP. Daily service between Toledo and Put-in-Bay, June 10th to September 10th.

YOUR RAILROAD TICKETS ARE ACCEPTED

On D. & C. Line steamers for transportation between Detroit and Cleveland, Detroit and Buffalo, either direction.
Send two cent stamp for illustrated pamphlet and Great Lakes Map. Address L. G. Lewis, G. P. A., Detroit, Mich.

DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION COMPANY
PHILIP H. McMILLAN, Pres. A. A. SCHANTZ, Vice-Pres. & Genl. Mgr.
All D. & C. Steamers arrive and depart Third Avenue Wharf. Central Standard Time.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovodja.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf
6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway

Izdeluje slike za ženitve in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po niskih cenah. Za $3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

KRALJ MATJAŽ.

(ZGODOVINSKA POVEST IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV)

Kmalu je prišel iz trga in čim se je prepričal, da ga nihče ne opazuje, je ubral pot pod noge in bežal kar je mogel oziraje se vsak hip nazaj, če mu nihče ne sledi. Kmalu je prišel do gozda in se zdaj oddahnil. Tu se je čutil varnega in tu je ostal do noči.

Ko je bilo na Vrhniki že vse mirno, se je Simon Kozina odpravil na mesto, kamor je moral priti njegov svarilec. Pod starim orehom za obsežnim vrtom se je Kozina ulegel na tla in čakal.

Končno se je priplazil svarilec, pisar sodnika Završana, in je Simonu Kozini razložil, da je izdan in razkrinkan in da ga čakajo vešala, če ga dobi gosposka v roke.

—Dolgi Laban te je izdal Erazmu, je pripovedoval pisar in zdaj ti je vse za petami. Erazem z dvema stražarjema čaka pri neki ogljarski koči na Lesnem brdu, Završan je spravil pol Vrhnike na noge in vse preži nate, ker mislijo, da si le slučajno odsoten. Jutri pa pride iz Ljubljane deželni glavar in ukazano je že, da če se ne vrneš, se preišče vsa okolica. Glej, da o pravem času izgineš, sicer se ti zna slabo goditi.

Simon Kozina je prijateljevo pripovedovanje silno potrlo. Spoznal je, da mu ni več obstanka na Vrhniki, da mora še to noč bežati in težko mu je bilo, posebno zaradi gospe Regine. A kmalu se mu je zjasnilo in tiho se je smejal ter si mel roke:

—Mojega denarja pa le ne dobe in mene tudi ne, je rekel pisarju. Ti si mi bil ves čas dober in zvest prijatelj. Ali se še spominjaš, ko sem te bil lačen in brez vinarja v žepu srečal gori pri Brezovici? Od tistega dne sva bila zaveznika. Zdaj si mi celo rešil življenje.

—Da, je rekel pisar, rešil sem ti življenje. Upam, da se mi izkažeš hvaležnega.

—Nisem nehvaležen človek, je odgovoril Kozina in pokažem ti to še danes. Pojdi z menoj.

Šla sta čez polje v smeri proti Bevkam. Daleč zunaj blizu samotne koče ob Ljubljanici, kjer so svoj čas cigani napadli menihe, se je Kozina ustavil blizu drevesa in rekel svojemu spremljevalcu:

—Tu mi pomagaj odkopati zemljo.

Z noži sta odkopala nekaj zemlje in kmalu spravila na dan usnjeno vrečo.

—To je cel zaklad, je dihnil pisar in tehtal vrečo. V njegovih očeh je zasijal plamen poželjivosti in ves se je tresel, ko je Kozina odvezal vrečo in se je videl blesk zlata in srebra.

—Vsak polovico, prijatelj, je rekel Kozina in začel denar zlagati na dva kupčka, med tem ko je pisar pazil, če ju nihče ne gleda.

Ali pisarjevo oko je vedno uhajalo nazaj h kupu zlata in srebra, ki je ležal pred njim in v njegovi duši so se začele porajati grozne misli. Kozina je sedel na tleh in je bil sklonjen nad denar. Pisar je šel nekajkrat okrog njega, kakor bi motril okolico, ali njegovo oko se ni odmaknilo od Kozine. Naenkrat se je ustavil, bliskoma se je nagnil h Kozini in ga z obema rokama zgrabil za vrat. Slišal se je hripav, grgranju podoben vzklik. Kozina je s silo obupa poskušal se oprostiti iz pisarjevih rok. Zvijal se je pod njegovimi rokami, ga praskal in se premetaval, a pisarjeve roke so ga držale, kot da bi bile od železa. Kozina je začel omagovati, njegovi prstje, ki so trgali pisarjeve roke, so odnehali, telo se je nekako sesedlo. Pisar ga je potegnil k bregu in ga vrgel v Ljubljanico, voda je zaplusnila in Kozina je v nji izginil kakor kamen. Pisar je potem denar pospravil v vrečo in bežal ž njo proti Vrhniki.

Sodnik Završan ni imel mirne ure. Ko Simona Kozine ni dobil na njegovem domu in je izvedel, da je bil malo časa poprej odšel, je poslal svoje ljudi na vse strani ga iskat, a iskali so ga zaman. Obenem je Završan preiskal Kozinovo stanovanje, a ni razen obleke ničesar našel. Ker ni bilo dobiti nič denarja, je Završan takoj sklepal, da je bil Kozina posvarjen in da je pravočasno odnesel svoj zaklad.

Poslal je posla k ogljarski koči na Lesno brdo, a ko je ta ponoči prijezdil nazaj, ni imel drugega sporočiti, kakor da stoji Erazem na straži. Kozina pa da še ni prišel iskat ondi zakopanega zaklada.

Vrhnika je bila seveda vsa pokonci. Kakor blisk je šla od hiše do hiše vest, da so cigani umorili prijorja Celestina in sicer s pomočjo Simona Kozine ter da so vsi v Bistri zaprti kmetje nedolžni, da so bili po krivici vrženi v ječo, trpinčeni in nekateri izmed njih tudi že umorjeni. Zavladala je velikanska razburjenost in Završan je z Magajnovo pomočjo le z veliko težavo ubranil ljudem, da niso kar ponoči šli nad samostan in poskusili s silo osvoboditi nedolžne jetnike.

Naslednjega dne je prišel sam deželni glavar z različnimi uradniki na Vrhniko. Sprejela ga je nepregledna množica, kajti prišlo je na vse zgodaj vse polno ljudstva iz bližnjih in tudi iz oddaljenih vasij, prepričat se, če se je res izkazala nedolžnost jetnikov.

Deželni glavar in njegovi spremljevalci so se ustavili pri Završanu in so tam na dolgo in na široko zaslišavali Erazma. Ta je deželnemu glavarju vse natančno razložil, kar je bil izvedel. Ker mu je deželni glavar dal slovesno obljubo, da je prost vsake kazni, kdor mu je razodel resnico o smrti prijorja Celestina, se ni Erazem čutil več vezanega in je povedal, da mu je razkril ves dogodek dolgi Laban.

—In kje je zdaj ta mož? je vprašal deželni glavar.

Erazem je moral povesiti glavo in pripoznati, da ne ve, kam je izginil Laban.

—Glavna priča je izginila in izginil je tudi obdolženi Kozina — in vi hočete naj se vrjame vašim besedam?

—Pripravljen sem storiti najsvetejšo prisego, da sem vse tako povedal, kakor mi je zaupal dolgi Laban, je rekel Erazem s slovesnim glasom.

A njegova ponudba ni napravila nobenega vtisa.

—Ljubi moj gospod, je rekel deželni glavar, jaz sicer čisto nič ne dvomim, da govorite resnico, ali kar pravite, to ni nikak dokaz.

Deželni glavar je kmalu zaključil zaslišavanje in je povabil Završana, Erazma in Strnišo, naj gredo ž njim v Bistro.

Ko so zapustili hišo, je množica veselja zavrisnila, misleč, da je že vse v redu in da bodo zdaj jetnike izpustili, a vrisk je hipoma utihnil in zavladala je plahost, ko so ljudje izvedeli, da deželni glavar in njegovi spremljevalci nič prav ne verujejo Erazmu in da pojdejo šele v Bistro poizvedovat, kako in kaj da je na stvari.

Med množico je stal tudi Anton Magajna. Njegov pogled je bil teman in je razodeval njegov notranji gnev. Ko so se deželni glavar in njegovi spremljevalci v družbi z Završanom, z Erazmom in Strnišo odpeljali proti Bistri, je zaklical množici:

—Pojdimo za njimi! Resnica mora priti na dan! Kdor je za pravico, naj gre z nami!

Kakor voda, če odmakne jez, tako je množica kričaje pritisnila za Magajno in se vdrla po cesti proti Bistri, kakor bi hotela dohiteti vozove, ki so drdrali spredaj. Kmalu za vozovi je pridrvela tudi množica pred samostan, a našla vrata zaprta, na obzidju pa so stali stražarji z nabitimi puškami in grozili, da ustrele vsakega, kdor se približa vratom.

Cele ure je množica stala pred samostanom in čakala naznanila, kaj se je ukrenilo, in postajala je čedalje nemirnejša. Stražarji so morali večkrat ponoviti svoje grožnje, ker so ljudje opetovano poskušali siloma vdreti v samostan. Končno so se odprla vrata in je prišel med ljudi sodnik Završan.

Vse je planilo proti njemu. Ljudje so vprek kričali in vpraševali, kaj da je, a Završan jim ni mogel povedati drugega, kakor da stvar preiskuje in da se zarpti kmetje takoj izpuste, čim se izkaže njih nedolžnost.

—Deželni glavar mi je dal svojo besedo, da se to zgodi, je zatrjeval Završan, in zato vas pozivljem, da se mirno razidete.

Ljudje se niso marali raziti, nego so kričali, da počakajo toliko časa, dokler zaprtih kmetov ne izpuste, in čule so se tudi grožnje, da naskočijo samostan, in da vse pobijejo.

Završan se je obrnil do Magajne in ga je prosil, naj on vpliva na ljudstvo, da se razide. Prepričal ga je, da je to le na korist po nedolžnem zaprtih kmetov in v korist ljudstva ter mu slovesno obljubil, da mu vse pove, kar se bo govorilo in sklenilo ter mu po svojih močeh pomagal, da zmaga pravica.

Magajna je uvidel, da ima Završan prav in pregovoril je ljudi, da so se razšli. Lahko to ni bilo, ali naposled se mu je to posrečilo. Magajna sam je šel na Vrhniko, kjer je hotel počakati Završana, da izve, kaj se je sklenilo.

Preiskava v samostanu v Bistri je trajala do poznega večera. Zaslišani so bili vsi zaprti obdolženci in pregledani vsi zapisniki, ali komisija, ki jo je pripeljal deželni glavar s seboj, se ni mogla odločiti, da bi bila vrjela Erazmu, Različni obdolženci so bili vsled torture že priznali, da so umorili prijorja Celestina in ostali tudi sedaj pri svojem priznanju, kajti bali so se torture bolj nego smrti. In to je bilo odločilno. Naj so Erazem, Strniša in Završan še tako dokazovali, da so ti ljudje nedolžni, da so umor priznali samo vsled groznega trpinčenja, komisije niso mogli prepričat še manj, ker so menihi vpljivali na komisijo s tem, da so Erazma, Strnišo in Završana predstavljali kot zaveznike najhujših sovražnikov samostana v Bistri.

Deželni glavar je po dolgem obravnavanju odločil, da naj cesarski svetnik pl. Rauch začne preiskavo proti ciganom in njihovim zaveznikom, če ti morda vendarle niso krivi umora prijorja Celestina ali obenem je tudi odločil, da naj se nadaljuje preiskava proti kmetom.

Erazem, Strniša in Završan so uvidevali, da drugače skoraj ni bilo mogoče storiti, a vendar jih je obšla zavest, da ostanejo pravi storilci nekaznovani in da bodo trpeli nedolžni ljudje.

Bila je že noč, ko so zapustili samostan in se vrnili na Vrhniko, a vsem je bilo težko pri srcu in morile so jih skrbi, kaj da bo.

Magajna je tiho poslušal, ko so mu pripovedovali, kako malo uspeha je obrodilo posvetovanje deželnega glavarja. S prekrižanima rokama je sedel v svojem kotu, a vendar v njegovi duši so divjali viharji. Kaj se godi v njem, je slutila samo gospa Regina.

(Dalje prihodnjič.)

Takoj dobi delo razumna deklica za uradniške posle. Dr Fink, 6204 St Clair ave. (64)

Naprodaj je prve vrste brivnicaca, 3 stoli, lastnik ostane pri kupcu dva tedna. Dohodki $55 na teden garantirani. Cena samo $450, če se hitro proda. Vprašajte na 15504 Waterloo Rd. (65)

Pošten slovenski fant, vešč slovenskega, nemškega in deloma angleškega jezika išče primernega posla v trgovini ali v saloonu. John Rogel, 1411 E. 53rd St. (64)

Mlad fant bi rad dobil sobo s hrano vred. Vprašajte zvečer na 5516 Carry ave. (64)

Naprodaj je hiša, 6 sob, škriljeva streha, lot 40x60. Vprašajte na 1159 E. 76th St.

Strašne bitke!

Slike sedanje evropske vojne dobite na 5801 St. Clair ave. kakor tudi druge vrste evropske slike in sicer popolnoma zastonj. Pri nas dobite sedaj tudi vsakovrstne suhe in sveže cvetlice, spominske in nagrobne vence po jako zmernih cenah.

Naša posebnost je izdelovanje vsakovrstnih okvirjev (romov) in škatulj z okvirji za spominske vence umrlih od $3.00 naprej, kakor tudi povečanje slik za smešno nizko ceno $1.00 naprej.

Obenem tem potom naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem se jaz, Ignac Slapnik preselil iz 4017 St. Clair ave. na 5801 St. Clair ave. in da sva sedaj skupaj s Frank Jelerčičem. Lepa hvala cenjenemu občinstvu za obila naročila takoj ko sva otvorila. Priporočava se še za nadajlna naročila.

JELERČIČ & SLAPNIK,
5801 St. Clair ave.

POZOR!

A: Kam pa v nedeljo, 4. junija?

B: Na Kasteliceve farme, p. d. pri Jernkovki, ali ne veš, da imajo Slovenske Sokolice" svojo prvo vrtno veselico in pa še kakšno! Slišal sem, da se članice prav marljivo pripravljajo, da nudijo občinstvu lep užitek in zabavo.

A: Kje se pa dobijo tisti "tikci?"

B: Ali ne veš, da pri Zofki Birkovi, ali pa pri mami Lauschetovi ali pa pri g. Jos. Želetu, slovenskemu pogrebniku?

Torej v nedeljo, 4. junija pohitimo v krasno spomladansko naravo na stop 126 in pol v Euclid, O. na Kastelceve farme. Za godbo in ples je vnaprej preskrbljeno kakor tudi za domači prigrizek. Vsem prijateljem in znancem se že naprej zahvaljujemo. (June-4)

Slovenske Sokolice.

Razglas!

Vsem rojakom v Clevelandu se da v naznanje, da je društvo "Srca Jezusovega" se odločilo sprejemati nove člane od 16 do 35. leta

vstopnine prosto,

in sicer za tri mesece, april, maj in junij.

Torej kogar veseli postati član tega najbolj premožnega društva v Clevelandu, naj nikar ne odlaša, ampak naj se takoj posluži ugodne prilike, katera se mu sedaj nudi. Za več pojasnila naj se vpraša pri predsedniku John Pekolj, 1197 E. 61st St. ali pri Math Oblak, 1235 E. 60th St. June 9)

DEKLETA

dobijo čedno delo v tovarni. Začetnice dobijo po $1.30 na dan. Delo je pri šivalnih strojih in operatorice pri strojih dobijo $1.40 na dan. Stalno delo za dekleta. The Union Salt Co. E. 65th St. in Lake Shore Railroad. Vzemite St. Clair ave karo. (63)

—"Čas" je edini slovenski mesečnik v Ameriki za poduk in izobrazbo. Naročite se na ta velezanimivi list.

Pozor, Barberton, O.

Naznanjamo cenjenim naročnikom v Barberton, O. da je naš tamojšni zastopnik

MR. JOHN BALANT,
436 — 1st St.

ki je popolnoma opravičen pobirati naročnino, oglase in tiskovine za naš list. On je pošten in se vselej lahko z zaupanjem obrnete na njega.

Uprava "Clev. Amerike".

Dve čedni hiši

ste naprodaj v Euclid, O. in se prodajo po jako nizki ceni. V slovenski naselbini, samo dve minuti od mestne meje, ena hiša 5 sob, na vogalu, druga hiša 4 sobe, tudi na vogalu. Samo $200 takoj, drugo na lahka odplačila. Vi podvojite vrednost tega posestva v dveh letih če takoj kupite. Jako pripravno Vprašajte pri Louis Rechar, Euclid, Ohio. (58)

POZOR, LORAIN, O.

Vsem Slovencem v Lorainu naznanjamo, da je

MR. LOUIS BALANT,
1633 E. 31st St.

naš polnomočni zastopnik za Lorain, O. pooblaščen sprejemati naročnino, tiskovine in oglase in sprejemati plačilo za to. Priporočamo ga rojakom kot poštenega in zvestega zastopnika.

Uprava "Clev. Amerike."

Slovenski fant, priden za delo, dobi takoj dobro službo v groceriji za zunaj in znotraj. Plača po dogovoru. Fr. Mramor, 5919 Prosser ave. (26)

Proda se dobro H. D. dvojne hitrosti motorno kolo. Več se pozve na 5351 St. Clair ave. (63)

IZURJENI DELAVCI NA SLADKORNEM POLJU.

Mi plačamo $20 na aker za 20 vrst. Dobra stanovanja. Zastonj železniška vožnja. Preživite poletje dobičkanosno na farmi in dajte svoji družini priliko, da uživa fini farmarski zrak, stran od dima in prahu tovaren. Za pojasnila se obrnite na The Owesso Sugar Co. 418 American Trust Bldg. Cleveland, O. ali na Paul de Ronna, 575 Belvedere, cor. Charlevoix St. Detroit, Mich. (64)

SVOJI K SVOJIM!

Pozor rojaki!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da sem prevzel znani saloon in hotel "Gilbreaht" na 694 E. 152nd St. v Collinwood. Pri meni dobite vselej sveže pivo, najfinejše vrste, poleg,tega pa vedno dobro žganje, brandy, slivovka, drožnik in tropinjevec. Jako dobre smodke za goste. Poleg tega imam okusno kosilo in večerjo vsak dan na razpolago, dober gulaš, pristne kranjske klobase in drugo vedno za prigrizek.

Posebno opozarjam rojake na mnogo dobro opremljenih sob za prenočišče. V sobotah svira v mojih prostorih godba in vrši se dobra zabava. Uljudno se priporočam Slovencem in Slovenkam za obilen obisk in jim jamčim, da jim bom vedno pošteno postregel. **Anton Serschen, 694 E. 152nd St. Collinwood, O.** (Mon-Fri-68)

Sprejmete se dve slovenski dedekleti na stanovanje, s hrano ali brez. 1440 E. 41st St. (64)

ALI ČAKATE?

"Čakal bom, dakler me ne bo bolelo," pravijo nekateri, ki jih bolijo zobje. Ali vi čakate toliko časa, da pogori vaša hiša, ne da bi poprej vzeli zavarovalnino proti ognju.

Kadar je vaš otrok bolan, ali čakate, da umre, predno pokličete zdravnika? Ali čakate, da pride najhujši mraz v januariju, predno kupite gorko obleko ali suknjo? Nikdar ne čakajte, dokler vas ne boli.

DR. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik.

5402 Superior ave & E. 55th St. Uradne ure: 9—12. dop. in 1—5.30 pop. Ob pondeljkih, četrtkih in sobotah zvečer. Vse delo garantirano. Zobe deremo brez bolečin. Govori se slovensko. (41)

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.
blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:
9. zj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12 dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Dr. Richter's Pain-Expeller

za revmatizem, bolest in otrpelost udov in mišic.

Pravega dobite v zavoju kot vidite na sliki. Zavrnite vse zavoje, ki nimajo naše Trade Marke. 25c in 50c po lekarnah ali naravnost od nas.

F. A. RICHTER CO.
74—80 Washington Str.
New York, N. Y.

OBRESTI

SE ZAČNEJO VSAK DAN

VLOŽITE DENAR NA

LAKE SHORE BANK

in po pravilih plačamo do dneva, ko potegnete denar ven

4%

St. Clair and 55th/St. Prospect and Huron Superior and Addison.

Soba se odda v najem za enega fanta s hrano ali brez. 5351 St. Clair ave. (63)

Jako dobra ponudba.

5 lotov in mala hiša se proda za samo $800 na lahka odplačila. Druga dobra ponudba je: 10 lotov in velika hiša ter druga poslopja, cena samo $2500, na lahka odplačila. Imam naprodaj tudi izvrstne lote po 50x140, blizu kare, cena samo $450 lot. Plačate takoj $25, drugo pa po $9 na mesec. Slovenci, to je za vas najbolj ugodno, in če hočete res dobro kupiti, lote blizu Collinwooda, razne mere in cene, pridite k M. A. Kalozi, stop 125 Shore Line. Druga hiša zapadno od Neff Rd. (67)

Dobro delo dobi slovensko dekle, ki zna angleško, za hišna dela v mali, dobri družini. 1770 Crawford Rd. vzemite Payne ave. karo. (63)

Proda se dobro ohranjen stroj za kopiranje pisem, in proda se tudi jedilna miza prav po nizki ceni. Mrs. J. Jarc, 1358 Marquette Rd. (66)

Tu je $50.000.000.

Kadar pošljete denar v Avstrijo, ga mi *popolnoma garantiramo.* Naše premoženje znaša $50.000.000 in to vam garantira.

Nič več vas ne velja, če pošljete denar skozi našo banko, pa ste vsaj sigurni za denar.

The Cleveland Trust Company
Over 115,000 Depositors

Pozor, sl. trgovci!

Zboljšajte svoje trgovine! Pridobite si več odjemalcev! Lep napis na trgovini je znamenje poštene trgovine.

Prvi in edini slovenski trgovski SLIKAR — SIGN MAKER! UNIJSKO DELO!

Anton Plut,
1150 E. 66th ST.

MLEKO

Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri

Frank Jerič
1166 E. 60th ST.

Prodaja se na drobno in debelo. **Svoji k svojim!**

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c. od $100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road

JOSIP ŽELE,

6108 St. Clair Avenue.

SLOVENSKI pogrebni zavod, zaloga pohištva, pečij in barv. Kočije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.

Se priporoča narodnim Slovencem za naklonjenost in podporo! Postrežba vedno točna in poštena.

JUGOSLOVANSKA ZEMLJA.

Jugoslovanska zemlja obsega vse dežele, v katerih stanujejo Slovenci in Srbo-Hrvati: Koroško, Prekmurje, (Ogrsko Slovenijo) Kranjsko, Goriško, Beneško Slovenijo, Trst z okolico, Istro, Hrvatsko, Slavonijo, Srem, Medmurje, Baranjo, Banat, kraljevino Srbijo, kraljestvo Črnogoro, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Tudi Bulgare bi morali sem uračunati radi jezikovne in krvne sorodnosti, ali zaradi momentne politične zmočenosti jih moramo začasno obiti, da se izognemo politični zmedenosti. Jugoslovanska zemlja se razprostira od Jadranskega do Črnega morja, od Vrbskega jezera na Koroškem do Egejskega morja in Olimpa. Tu žive mnoga plemena, govore se razna narečja, ali ona so tako sorodna, da je teško reči, kje se konča eno in se začne drugo. Kdor je imel priliko potovati od Trsta do Carigrada, ta se je moral prepričati, da ti govori tvorijo eno samo jezikovno verigo, na kateri se člani lepo ujemajo in lepo skupaj drže!

Vže zgodaj so se javili naši dedni sovražniki k delu in nas skušali razdeliti in tako oslabiti. Nemci, Grki, Madjari in Lahi. Razdelili so nas politično in versko, tako da imamo danes tri književne jezike: slovenski, srbo-hrvatski in bulgarski, mesto enega samega kot ob času sv. Cirila in Metoda pred tisoč leti. Na enem in istem jeziku so takrat pisali naši dedje i na Bulgarskem i okolu Soluna i v Srbiji i v bajni prestolnici knezov Pribina in Kocela, ki sta vladala panonskim Slovencem in stolovala ob Blatnem jezeru na zapadnem Ogrskem.

Ali kakor je pred sto leti prerokoval o Napoleonu I. naš prvi pesnik Valentin Vodnik tudi Jugoslovani dobe sigurno svojo toskanščino, svoj enotni književni jezik. Priroda naših govorov namreč ni toliko različna, da bi mogli Slovenci, Srbo-Hrvati in Bulgari ostati stalno ločeni, ker tvorijo eno celotno skupino. Kakor Benečani, Toskanci, Neapolitanci, Sicilijanci ali pa na severu Bavarci, Švabi,, Franki, Prusi. Prva plemena so poznana pod imenom Italijani, druga pa pod imenom Nemci.

Če so torej Jugoslovani ena edina jezikovna enota, kakor so Italijani in Nemci, potem imajo pravico ustvariti enotno domovino, neodvisno državo, ker prava domovina je prav zaprav jezik kakor veli učenjak Humboldt.

V tem znamenju se tudi bojuje Jugoslovanski Odbor v Londonu in v tem znamenju bo tudi zmagal. Eden za vse, vsi za enega. Tu ne bo stal Hrvat pod Slovencem, niti Slovenec pod Srbom, ampak vsi bomo lepo živeli v enotni državi eden poleg druzega z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi v demokratski državi.

Jugoslavija se prikazuje na obzorju vse jasnejše v sredi svojih tovaršic Zmage in Pravičnosti.

Jugoslovanski Odbor v Londonu, ki je dal izgotoviti tu priobčen zemljevid za svoje svrhe, deluje in stremi za tem, da postanejo svobodne vse dežele začrtane na tem zemljevidu ter pridejo v okvir Jugoslavije, to se pravi države Slovencev, Hrvatov in Srbov (mogoče tudi Bulgarov). Ta država bi bila brez Bulgarije skoraj tolika kakor Italija in bi obsegala okoli 260.000 š. km. s 15.000.000 prebivalcev. Površina Jugoslavije bi bila 26 krat takó velika kakor cela Kranjska, a štela bi skoro 30 krat toliko prebivalcev.

T. ILLYRICUS METULANUS.